Rok IV. Nr. 38.

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą od wiersza drobnego (petit) . . . . po 8 centów, za każde następne . . . „ 5 „
Wychodzi w Krakowie 4 razy w tygodniu w dniu przedstawienia teatralnego.

AFISZ TEATRALNY.

Rok 1874.

Cena prenumeraty miesięcznej 50 centów.
Numer pojedynczy kosztuje 5 centów

Prenumeratę przyjmują: Administracya *Czasu*, przy ulicy Różannej Nr. 413 i Kasa Teatralna.

Kraków 6 grudnia.

We wtorek operetka *Orfeusz w piekle.*

Wiadomości ze świata.

Wiadomo, że Dickens umarł, niedokończywszy rozpoczętego przez siebie znakomitego romansu: „Tajemnica Edwina Drood'a“. Obecnie donoszą z Ameryki, że dokończenie tego romansu wyszło z druku w języku angielskim. Dokończenie to atoli nie znalazło się w rękopismach pozostałych po znakomitym romansopisarzu (o czem zresztą przekonano się zaraz po jego śmierci), ale podyktować je miał sam Dickens, z tamtego świata za pomocą spirytystycznsgo medium!... Bądź co bądź, dalszy ciąg „Tajemnicy Edwina Drood'a napisany ma być z niepospolitym talentem, i jak słychać, zajęto się już przekładem tego romansu na wszystkie niemal europejskie języki

Libretto nowej opery p. t. „Le roi l'a dit“, grywanej z powodzeniem na francuzkich i niemieckich teatrach, którą również wystawić zamierza reżyserya warszawskiej opery, przekłada na język polski p. Feliks Szober. Tłumaczy on również Offenbacha „La jolie parfumeuse“.

Książę Jerzy pruski jest jednym z najpłodniejszych pisarzy dramatycznych niemieckich. W czterech tomach wydanych już przez niego mieszczą się: Fedra, Don Silvio, Magragrabina Brinville, Elektra, Yolantha, Rudel i Melisanda, Pochód Aleksandrowy, Medea, Krystyna, Talizman, Kleopatra, Lurley. Spis ten starczy na oznaczenie płodności autora. Nowy jego dramat zatytułowany jest „Elfrida di Monte Salerno“.

Na tuzin nowych sztuk przedstawionych w Paryżu w ciągu października b. r. upadło odrazu 10!! Dodać należy, że w rachunek ten nie wchodzą jeszcze ani opery, ani tak zwane *révue* (przeglądy).

Paweł Heys'e napisał pięcioaktowy dramat „Ehre um Ehre“, dramat ten grano już kilkakrotnie w Drezdnie.

Jeden z miłośników teatru przerobił dla warszawskiej sceny komedyę jednoaktową z niemieckiego, której nadał tytuł „365 obiadów“.

Paryzki „Figaro“ podaje ciekawą statystykę wydatków, jakie Paryż codziennie robi na teatra. Otóż Paryżanie wydają w przecięciu co wieczór na bilety do teatru 103,745 fr., na dorożki któremi zajeżdżają do teatrów 12,000 fr., w bufetach 30,000 fr., na rękawiczki 5,000 fr., na cukry i chłodniki 9,500 fr., na opłatę odźwiernym 7,500 fr., na kwiaty 2,400 fr., na afisze 1,000 fr., a wreszcie na blansz i róż 153 fr., czyli razem 172,000 fr., co na tydzień wynosi przeszło milion.

W Burgu wznowiony zostanie znany ze sceny naszej dramat *Zagroda Sobkowa* (Sonnenwendhof). Rolę Anny objęła panna Jeleńska.

Uroczyste otwarcie Wielkiej Opery w Paryżu odbędzie się w d. 1 stycznia 1875 według następującego programu: 1, Uwertura z opery *Niema z Portici* Aubera, 2, 1 i 2 akt z opery *Żydówka* Halevego (z panną Kraus i Villaretan), 3, Scena przed kościołem z *Fausta* Gounoda (p. Nilsson i Fanr), 4, 3ci i 4ty akt z *Hamleta* opery Thomasa (p. Nilsson i Fanr). Tak więc wezmą w tej uroczystości udział wszyscy najznakomitsi współcześni kompozytorowie i artyści francuzcy.

Paryzki Vaudeville wystawił 3 aktową komedyę Barriér'a p. t. *Droga do Damaszku*. Sztuce tej mimo świetnej wystawy nie obiecują długiego życia.

W Antwerpii podczas przedstawienia jeden z widzów galeryi trzeciego piętra wychyliwszy się zbytecznie, spadł z wysokości 15 metrów. Szczęściem poniósł tylko nieznaczne uszkodzenie, bo spadł na pulchne ramiona siedzącej w krzesłach damy.

Berlin stał się Mekką dla teatrów wiedeńskich. Na lato wybiera się tam Opera Komiczna i teatr Strampfera — z Gallmajerką na czele.

Ostatniej operetce Jana Straussa nadano przy chrzcie tytuł: *Caglistro w Wiedniu.*

Do sztuki *Tour du monde en 80 jours* cieszącej się ciągle w Paryżu ogromnem powodzeniem, napisał jakiś dowcipniś parodyą p. t *Le tour de demi — monde en 80 nuits.* Musi to być parodya — arcypieprzna!

Teatr narodowy w Peszcie pomimo subwencyi 197,000 fl. poniósł w bieżącym roku stratę w sumie 40.000 fl.

Śpiewaczka Tellheim, wielka niegdyś ulubienica publiczności wiedeńskiej, wyszedłszy za mąż za bankiera Kanitza, porzuciła scenę ponieważ mąż żądał tej ofiary. Ale nadszedł „Krach“ zmieniły się stosunki, a gdy jeszcze dawna tęsknota za teatrem obudziła się w śpiewaczce — pani Kanitz-Tellheim rzuciła się znowu w objęcia Melpomeny.

Medyolan posiada obecnie 15 teatrów.

Teodor Formes, sławny tenorzysta opery berlińskiej zmarł w wieku lat 47.

Dzienniki włoskie donoszą, że Mauzoleum Augusta w Rzymie ma być na teatr zamienione (?).

Krystyna Nilsson otrzymała od księcia Koburgskiego Ernesta, order drugiej klasy „za sztukę i umiejętność“. W czasie ostatniego pobytu swego w Londynie przeznaczył Nilsson dochód z dwóch koncertów, 25,000 fr., na rzecz szpitala założonego przez słynną niegdyś śpiewaczkę Jenny Lind.

Kronika Tygodniowa.

Nadesłano nam następujący artykuł, z prośbą o umieszczenie go w „Afiszu,“ który, chociaż spóźniony, zamieszczamy:

Dwadzieścia lat mija od śmierci znakomitego poety, chwila wobec wiecznotrwałej pamięci o nim — wieczność — ze względu utracenia geniuszu. Smutny dzień żałoby — po wielkim człowieku uroczystoś ią obchodzimy, coraz się potężniej piętnuje w umysłach wywołując błogie przypuszczenie — rychło godny Adama — uderzy w tę lutnię, na której on wygrał wiekopomne utwory. „Ten jest rzeczywiście wielkim“ według słów znakomitego filozofa — „którego imię żyje w ustach każdego“ — czyż inaczej rzecz się ma z Mickiewiczem? komuż nieznany Pan Tadeusz? komuż Dziady?, Wallenrod, Grażyna?; któż nie widział niedawno wskrzeszonych „Konfederatów Barskich“ na krakowskiej scenie, w których p. Ładnowski i p. Hoffmanowa, aczkolwiek w małej roli [1]) — są wybornymi tłumaczami myśli autora? któż więc nie zna autora tych pieśni? Zarówno wielki filozof niezgłębiony myśliciel, jak i niezrównany liryk, kochanek Marylli, Mickiewicz pełen wszędzie tęsknoty za utraconą ojczyzną, czy to we wspaniałym wstępie do Pana Tadeusza, czy z pośród niezmierzonych pustyń Akiermanu, — miłość ojczyzny jest głównym czynnikiem, co ogrzewa utwory Mickiewicza — co go pobudza do najszczytniejszych ustępów improwizacyi.

Z samego początku zawodu swojego, Mickiewicz musiał łamać lody przesądów — klasycyzm — musiał bojem torować drogę następcom, a promienny geniusz, zdołał nareszcie przeprowadzić swoją ideę. Za nim sunął się cały zastęp literatów, pracą Mickiewicza, jego gieniuszem zasileni, potrafili oni nareszcie stanąć na stopniu dzisiejszej wielkości literatury naszej.

[1]) i pan Wardzyński w roli Pułaskiego, zapewne przez zapomnienie szanownego autora wypuszczony. (p. r. a.)

Jako w rocznicę, dnia 28 Listopada akademicy krakowscy urządzili wieczorek na cześć wiekopomnego poety; dobry odczyt p. K, piękna deklamacya p. Gawalewicza, przyczyniły się do jego uświetnienia. W końcu zbierano składki na pomnik dla Mickiewicza. Mówiąc o składkach, należałoby w Krakowie poruszyć tę kwestyę na seryo; usiłowania akademików, luboć piękne i mogące nawet w części czemś się przyczynić, pod tym względem, są jednak zasłabe i niewystarczające. Wartoby więc, aby utworzył się osobny komitet [2]), który niewątpliwie równie piękne zbierze owoce, jak ów zawiązany w celu wystawienia pomnika Straszewskiemu.

Komitet ten będzie miał większą nawet perspektywę uzbierania potrzebnego funduszu, bo tu weźmie udział cały naród, pomny na wielkie zasługi poety.

[2]) Będzie to bardzo trudno. (p. r. a.)

K. Z.

Redaktor odpowiedzialny *Anastazy Mastalski.*

W drukarni L. Paszkowskiego w Krakowie.

Rządca drukarni *Józef Łakociński.*

Z Zawieszeniem Abonamentu. Nr. porządkowy 38.

TEATR KRAKOWSKI.

W Niedzielę dnia 6 Grudnia 1874 r.

Po raz pierwszy:

Dramat w 5 aktach z niemieckiego F. R. Halm'a przełożony wierszem przez T. Aśnikowskiego:

SYN PUSZCZY

(Sohn der Wildniss)

OSOBY:

Tymarch, czyli rządca Massylii —	Pan Szymański.
Polidor, bogaty kupiec — —	Pan Podwyszyński.
Myron, platner (mieszczanie Massylii) — — —	Pan Waliszewski.
Elpenor (mieszczanie Massylii)	Pan Zapałowicz.
Adrast (mieszczanie Massylii)	Pan Ładnowski A.
Amyntas (mieszczanie Massylii) — — —	Pan Janusz.
Lykon, rybak — — — —	Panna Wojnowska.
Ingomar, przywódzca Tektosagów	Pan Wardzyński.
Alastor (Tektossagi) — —	Pan Glikson.
Trinobant (Tektossagi)	Pan Bogucki.
Ambivar (Tektossagi) — — — —	Pan Galasiewicz.
Nowio (Tektossagi) — —	Pan Lajnerowicz.
Samco (Tektossagi) — — — —	Pan Kwakiewicz.
Aktea, małżonka Myrona — —	Pani Wolska.
Partenia, ich córka — —	Pani Parżnicka.
Teana, sąsiadka Myrona — —	Pani Kwiecińska.
Herold — — — — — —	Pan Słonarski.

Radcy Massylii — Grecy — Greczynki — Tektossagi.

Rzecz dzieje się w Galii, 1, 4 i 5 akt odbywa się w Massylii — 2 i 3 w Cevennach.

CENA MIEJSC. Loża parterowa lub I^go piętra 6 złr. — Loża drugiego piętra 4 złr. — Fotel w sześciu pierwszych rzędach 1 złr. 50 cent. — Krzesło 1 złr. — Krzesło w loży parterowéj lub I^go piętra 2 złr. — Krzesło numerowane na Balkonie w pierwszych dwóch rzędach 1 złr., w następnych 80 cent., w dalszych 70 cent. — Parter 60 cent. — Galerya 30 cent.

Początek o godzinie siódméj.

Kasa otwarta rano od godziny 9 do 12, a po południu od godziny 3 w dzień przedstawienia.